

PRILOGA 1

ANALIZA STANJA OBČINA KANAL OB SOČI

OBČINA
KANAL OB SOČI

NARAVA

Povzetek pripravljen na podlagi Občinskega programa varstva okolja - Poročila o stanju okolja (2010)

VSEBINA

1.1. ZAVAROVANA OBMOČJA	3
1.2. POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA – OBMOČJA NATURA 2000	4
1.3. EKOLOŠKA POMEMBNA OBMOČJA (EPO).....	7
1.4. NARAVNE VREDNOTE (NV).....	9
1.5. RASTLINSTVO IN HABITATNI TIPI.....	17
1.6. ŽIVALSTVO	22
1.7. GOZD	27
1.8. UGOTOVITVE	29

1.1. ZAVAROVANA OBMOČJA

Na območju občine Kanal ob Soči je več zavarovanih območij: 2 sta ploskovni zavarovani območji (Doblar- Soteska Doblarca in Skalnica) ter 3 točkovna zavarovana območja (Kanalski vrh, Doblar in Lokovec)

Na območju Občine se nahaja 1 zavarovano območje (NS=naravni Spomenik NR=naravni rezervat):

Ev. št.	Ime območja	Status	Pravna podlaga
100	Doblar, Soteska Doblarca	NS	Odlok o razglasitvi kulturnih in Zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica Objava: (Uradno glasilo občine Nova Gorica, št. 8/85)
98	Skalnica - območje gore z Marijinim svetiščem	NS	
104	Kanalski vrh, Jazben - stopnjasto brezno	NS	
101	Doblar, hrast nad Osredkarjem	NS	
108	Lokovec, Brezno na Levpah	NS	

Predlagan regijski park Nanos - Trnovski gozd naj bi obsegal Banjšice, Trnovski gozd, Nanos, Hrušico in dolino Trebušice, površina predvidenega parka bi naj bila približno 600 km², segal pa naj bi tudi na območje občine Kanal ob Soči (Posoški razvojni center, 2010). Predlagane meje območja še niso natančno določene. Poleg tega sta bila flišni profil Lestivnica in flišni profil Rodež predlagana za zavarovanje kot naravna spomenika (Gorkič s sod., 1993). Podatkov o drugih predlaganih območjih ni: v osnutku OPN Kanal ob Soči so bili zapisani tudi predlagani naravni spomeniki rastišče venerinih laskov v Avčah (id. 3307), korita Soče pri Kanalu (id. 3652) in Babja jama (id. 3682), vendar natančnejši podatki niso na voljo.

1.2. POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA – OBMOČJA NATURA 2000

Posebno varstveno območje ali območje Natura 2000 je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, katerih ohranjanje je v interesu EU. Omrežje Natura 2000 je sestavljeno iz dveh tipov območij: Posebna varstvena območja (SPA – Special protected Areas), katera opredeljuje Direktiva o pticah in Posebna območja ohranitve (SAC – Special Areas of Conservation), katera opredeljuje Direktiva o habitatih.

Na območju občine Kanal ob Soči so 4 Natura 2000 območja, eno pa se še nahaja tik ob meji (SCI Banjšice - travišča), in sicer 2 SPA in 2 SCI območji. Navedena so v spodnji tabeli, skupaj z kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi. Kartografski prikaz Natura 2000 območij je na spodnji sliki.

Tabela: Natura 2000 območja in kvalifikacijske vrste ter habitatni tipi na območju Občine Kanal ob Soči

Koda	Ime območja	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi
SI5000007 SPA	Banjšice	A072 - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) A224 - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>) A246 - hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>) A338 - rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)
SI5000021	Trnovski gozd - južni rob in Nanos	A072 - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) A078 - beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>) A080 - kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)

SPA		A091 - planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) A103 - sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) A215 - velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) A224 - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>) A246 - hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>) A271 - slavec (<i>Luscinia megarhynchos</i>) A280 - slegur (<i>Monticola saxatilis</i>) A307 - pisana penica (<i>Sylvia nisoria</i>) A412 - kotorna (<i>Alectoris graeca saxatilis</i>)
SI3000024 SCI	Avče	1303 - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
SI3000034 SCI	Banjšćice - travišča	Habitatni tipi 91K0 - lirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion) 62A0 - vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)
	Divja jama nad Plavmi	Habitatni tipi 8310 - jame, ki niso odprte za javnost

Na območju Občine Kanal ob Soči sta dve taki območji, in sicer Plave in Domaček. Ti dve območji ustrezata vsem strokovnim merilom za določitev oz. varovanje habitatnih tipov in posameznih vrst, katerih ohranjanje je v interesu EU in za katere je Republika Slovenija območja določila v skladu z zaključki celinskega biogeografskega seminarja. Velika verjetnost je, da bosta razširitvi območja Plave in Domaček v prihodnje potrjeni in sprejeti (vir: Naravovarstvene smernice ZRSVN za OPN Kanal ob Soči).

Tabela: Predlagani Natura 2000 območji na območju občine Kanal ob Soči

Koda	Ime območja	Status
SI3000123	Plave	Predlog pSCI
SI3000327	Domaček	Predlog pSCI

Območje Nature 2000 v Občini Kanal ob Soči (Naravovarstveni-atlas, 2018)

V Občini Kanal ob Soči, ki ima skupno površino 14650 ha , vsebuje 163,4 ha površine območja Nature 2000 (2018). To predstavlja 1,1 % deleža površine občine, ki je pokrita z Naturo 2000.

1.3. EKOLOŠKA POMEMBNA OBMOČJA (EPO)

Na območju občine Kanal ob Soči se nahaja sedem ekološko pomembnih območij: Banjšice, Skalnica, Soča, Korada-Kolovrat, Sabotin, Divja jama nad Plavami, Avče.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

1. Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
2. Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
3. Habitati mednarodno varovanih vrst.
4. Selitvene poti živali.
5. Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

Na območju Občine Kanal ob Soči se delno ali v celoti nahaja 6 ekološko pomembnih območij.

Tabela 58: Ekološko pomembna območja na območju OBČINE

Koda	Ime območja	Oznaka in opis območja
53500	Banjšice	Območje zajema osrednji del Banjške planote. Zaradi zakrasele apniške podlage so ponekod v tanki plasti nepropustnega fliša nastale kraške kotanje, rupe in globeli. Kraške kotanje so zapolnjene z debelejšo plastjo prepeline, kjer so razmere ugodnejše za kmetijsko obdelavo. Na flišu se ponekod pojavljajo manjši izviri, ki ustvarjajo manjša mokrišča. Večji del planote pokrivajo obsežni ekstenzivni travniki, ki so primeren habitat za številne redke in ogrožene ptičje vrste (več kot 10 vrst). Mestoma jo poraščajo bukovi gozdovi submediteranskega pasu - združba bukve in jesenske vilovine, na toplejših predelih raste črni gaber (NV Atlas).

55100	Skalnica	Skalnica ali Sveta gora (681 m) je hrib, ki se dviguje nad levim bregom Soče severno od Solkana in je razpotegnjen v dinarski smeri. Pobočja so enakomerno strma brez prepadnih sten in poraščena. Rastišča ogroženih rastlinskih vrst kot npr. <i>Conium maculatum</i> (E), <i>Galium rubioides</i> (R), <i>Medicago pironae</i> (R) (NV Atlas).
55400	Soča	Alpska reka z izjemnim hudourniškim odtočnim režimom. Struga je izoblikovana v karbonatni kamninski podlagi mestoma stisnjena v ozka korita, ponekod pa razprostranjena po obsežnih prodih. Vzdolž rečnega toka je velika pestrost habitatnih tipov obrežja in prodišč. Najobsežnejša so Čezsoška prodišča (Vrbulje), kjer mestoma uspeva redka rastlinska združba berinijevega otavčiča (V) in alpske hrustavke (<i>Leontodonti-Chondriletum</i>). Združba je pri nas poznana le iz Čezsoških prodišč ter prodišč na Nadiži. Reka je življenjski prostor endemične vrste ribe <i>Salmo marmoratus</i> (E) ter ogroženih vrst rib: npr. <i>Thymallus thymallus</i> (V), <i>Cottus gobio</i> (V) (NV Atlas).
55500	Korada – Kolovrat	Območje zajema vršni del grebena med Sočo in reko Idrijo ter sega od Korade (811 m) nad Plavami do Kuka (1243 m) nad Livškimi ravnami. Tu se srečujejo sredozemski vremenski vplivi, ki prevladujejo večji del leta, in alpski, ki so izrazitejši pozimi. Za hribovje je značilna velika pestrost habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst. Posebnost so obsežna travišča (nekdanji pašniki in košenice), ki so življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (metulji, ptiči). Poleg tega je območje del selitvenega koridorja rjavega medveda in preletni koridor za beloglave jastrebe (NV Atlas).
57900	Divja jama nad Plavami	Kraška jama pod Korado pri naselju Vrtače. Vhod v jamo leži ob vznožju prepadne stene, preko katere teče hudourniški Zamedvejski potok. V jami je velik kup gvana, ki kaže na prisotnost netopirjev. Jama je bogata tudi z nevretenčarsko favno (NV Atlas).
58500	Avče	Širša okolica cerkve Marija Snežna, ki leži na vzpetini (366 m) nad vasjo Avče na levem bregu Soče. V cerkvi je porodniška kolonija malih podkovnjakov, okoliški gozdovi in ekstenzivni travniki pa so njihov prehranjevalni habitat (NV Atlas).

1.4. NARAVNE VREDNOTE (NV)

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik.

Na območje občine Kanal ob Soči so 3 območja pričakovanih naravnih vrednot:

1. Idrijska prelomna cona (Območje prelomne cone s pojavljanjem različnih mineralizacij, fosilov, tektonskih in geomorfoloških pojavov) na skrajnem severnem in SV delu Občine),
2. Visoki kras (Visoki kras Hrušice, Trnovskega gozda, Nanosa, Banjšic - fosili, gube, kras) na območju Banjšic in Skalnice,
3. Karbonati na območju Banjšic, Kambreškega, Skalnice in Sabotina.

Na območju občine Kanal ob Soči je več evidentiranih naravnih vrednot državnega ali lokalnega pomena, ki so navedena v spodnji tabeli.

Tabela: Naravne vrednote - območja, na območju Občine Kanal ob Soči

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Pomen	Zvrst
266	Sabotin	Vrh in pobočja Sabotina, življenjski prostor ogroženih živalskih in rastlinskih vrst	NVDP	zool, bot
275	Sveta Gora	Vrh in pobočja Svete Gore, življenjski prostor ogroženih živalskih in rastlinskih vrst	NVDP	zool, bot
779	Perilo	Korita in slapovi Doblarca, desnega pritoka Soče pri Doblarju	NVDP	geomorf, hidr
3307	Avče – rastišča venerinih laskov	Rastišča venerinih laskov (<i>Adiantum capillus - veneris</i>) pri Avčah	NVDP	bot
3308	Avče - drevesa pri cerkvi Marije Snežne	Stara drevesa pri cerkvi Marije Snežne nad Avčami	NVLP	drev
3370	Doblar - hrast nad Osredkarjem	Mogočen hrast pri Osredkarju	NVLP	drev
3391	Sovik	Slap na Ajbi, desnem pritoku Soče dolvodno od Ročinja	NVLP	geomorf
3392	Kanal – cedra na Trgu Svobode	Mogočna cedra na Trgu Svobode v Kanalu	NVLP	drev

3409	Lig - lipe pred cerkvijo sv. Marije	Stare lipe pred cerkvijo sv. Marije na Ligu	NVLP	drev
3422	Zamedvejski potok - soteska	Vodotok in soteska Zamedvejskega potoka (Močila) desnega pritoka Soče izpod Korade	NVLP	geomorf, hidr
3423	Plave - lipi pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika	Stari lipi pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika v Plavah	NVLP	drev
3445	Srednje - lipa pri cerkvi sv. Trojice	Stara lipa pri cerkvi sv. Trojice v Srednjem	NVLP	drev
3477	Želinjski potok – soteska potoka pod Želinjami	Potok in soteska, levi pritok Idrije	NVLP	geomorf
3495	Zel potok	Levi pritok Idrije	NVLP	geomorf, hidr, bot
3614	Ročinj – rastišče venerinih laskov	Rastišče venerinih laskov (<i>Adiantum capillus - veneris</i>) ob Soči pod Ročinjem	NVLP	bot
3618	Anhovo – Rodež – flišni profil	Paleocenski flišni profil v kamnolomu Anhovo - Rodež	NVLP	geol
3619	Anhovo - Lestivnica – flišni profil	Paleocenski flišni profil v kamnolomu jugovzhodno od Lestivnice pri Anhovem	NVLP	geol
3652	Soča - korita pri Kanalu	Korita Soče pri Kanalu	NVDP	geomorf, hidr

3880	Korada - travišča	Travišča na Koradi	NVLP	bot
4126	Vogršček - soteska	Soteska Vogrščka, levega pritoka Soče, z občasnim vodnim tokom v volčanskih apnencih	NVLP	bot
4494	Soča dolvodno od sotočja z Idrijco	Reka Soča dolvodno od sotočja z Idrijco	NVDP	hidr
4775	Vodičnik	Kal na robu jase na Banjšicah	NVLP	ekos
4793	Divja jama	Izvirna vodna jama pod vasjo Avšje na Banjšicah	NVDP	geomorfp, hidr
40711	Divje babe	Divje babe	NVDP	geomorfp
40828	Divja jama nad Plavmi	Jama z breznom in etažami, poševna jama, Jama z bazeni nakapane vode	NVDP	geomorfp
40978	Rupa pri Vrtači	Brezno/jama	NVLP	geomorfp
41024	Jazben	Jamski sistem, Jama s stalnim tokom	NVDP	geomorfp
41047	Brezno pri Hajah	Brezno	NVDP	geomorfp
41048	Jama v Rutah pod Korenom	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
41425	Jama 1 pri Jelenku	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp
41426	Jama 2 pri Jelenku	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp

41427	Jama pri Kanalskem vrhu	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp
41515	Brezno zahodno od Grgarja	Brezno	NVDP	geomorfp
42805	Divja jama ob Avščku	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp
42806	Bolterjev zdenc ob Avščku	Jama stalni izvir	NVDP	geomorfp
43903	Babja jama	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp
43905	Brezno na Levpah	Brezno	NVDP	geomorfp
45210	Vodičnik	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
45313	Žabje brezno	Brezno	NVDP	geomorfp
45780	Lebanovo brezno	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp
46048	Zavodovo brezno	Brezno	NVDP	geomorfp
46245	Sablino brezno pod Golkom	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
46281	Brezno pri bronastodobnem zakladu	Brezno	NVDP	geomorfp
41425	Jama 1 pri Jelenku	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp
41426	Jama 2 pri Jelenku	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp

41427	Jama pri Kanalskem vrhu	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp
41515	Brezno zahodno od Grgarja	Brezno	NVDP	geomorfp
42805	Divja jama ob Avščku	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp
42806	Bolterjev zdenc ob Avščku	Jama stalni izvir	NVDP	geomorfp
43903	Babja jama	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp
43905	Brezno na Levpah	Brezno	NVDP	geomorfp
45210	Vodičnik	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
45313	Žabje brezno	Brezno	NVDP	geomorfp
45780	Lebanovo brezno	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp
46048	Zavodovo brezno	Brezno	NVDP	geomorfp
46245	Sablino brezno pod Golkom	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
46281	Brezno pri bronastodobnem zakladu	Brezno	NVDP	geomorfp
46299	Brezno na poti	Brezno	NVDP	geomorfp
47000	Ponor polne lune	Brezno občasni ponor, Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp

47054	Jama pod Sabotinarjem	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp
47097	Brezen pri Benečanu	Brezno	NVDP	geomorfp
47098	Brezen pri Zapotoku	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
47106	Brezno pod Vrhom	Brezno	NVDP	geomorfp
47513	Brezno za gabrom	Brezno	NVDP	geomorfp
48463	Zamedvejski meander	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp
46299	Brezno na poti	Brezno	NVDP	geomorfp
47000	Ponor polne lune	Brezno občasni ponor, poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
47054	Jama pod Sabotinarjem	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp
47097	Brezen pri Benečanu	Brezno	NVDP	geomorfp
47098	Brezen pri Zapotoku	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp
47106	Brezno pod Vrhom	Brezno	NVDP	geomorfp
47513	Brezno za gabrom	Brezno	NVDP	geomorfp
48463	Zamedvejski meander	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp

Legenda: NVDP - naravne vrednote so državnega pomena ali NVLP - naravne vrednote so lokalnega pomena

Zvrsti naravnih vrednot so:

- geomorf - geomorfološka površinska naravna vrednota,
- geomorfp - geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, geol - geološka naravna vrednota,
- hidr - hidrološka naravna vrednota, bot - botanična naravna vrednota,
- zool - zoološka naravna vrednota,
- ekos - ekosistemska naravna vrednota,
- drev - drevesna naravna vrednota,
- onv - oblikovana naravnarednota.

Glede na obstoječe podatke so med predlaganimi NV Banjšice. Območje predlagane naravne vrednote vključuje le južni del Banjške planote in meri 32,5 km². Meje predlaganega območja so meje vseh treh naravovarstveno pomembnih območij (SCI, SPA in EPO) (DEDI, 2010) in se tako delno nahaja na območju občine Kanal ob Soči.

Skupno znašajo v Občini Kanal ob Soči območja naravnih vrednot (NV), ekološko pomembnih območij (EPO) ter Natura 2000 območij 2974,5 ha, kar predstavlja 20,3 % površine občine. Samo z NV ter Natura 2000 območji pa je pokritih 1217,8 ha oz 8,3 % površine občine. Območja se v veliki meri prekrivajo.

1.5. RASTLINSTVO IN HABITATNI TIPI

Med višjimi rastlinami (semenkami in praprotnicami) je ogroženih skoraj 20 % od preko 3200 v Sloveniji prisotnih vrst. Zaradi različnih posegov so ogrožene predvsem rastline suhih in vlažnih travnišč (ARSO, 2005).

Velik del območja občine Kanal ob Soči se nahaja ob srednji soški dolini in tako leži na stičišču dveh klimatskih vplivov: submediteranskega, ki se širi po dolini Soče in Idrije proti severu, ter alpskega, ki je prisoten zaradi neposredne bližine Julijskih Alp. Zato se na območju pojavljajo tako alpske kot (sub)mediteranske rastlinske vrste, poleg teh pa tudi vrste značilne za celinske in dinarske predele, kar velja predvsem za vzhodni del občine, ki predstavlja zahodni robni del Banjšic. Iz opisanega sledi, da je na območju florna raznolikost velika, vendar še ni docela raziskana. Med vrstami se še zmeraj pojavljajo nova odkritja in presenečenja. Eno takih je v l. 2008 odkrita nova (pod)vrsta za Slovenijo, ki je doslej znana le iz dveh lokalitet, obe se nahajata na območju občine Kanal ob Soči (Plave, Morsko). Gre za podvrsto dvocvetni žafran (*Crocus biflorus* ssp. *biflorus*). Druga podvrsta Weldenov žafran (*Crocus biflorus* ssp. *weldenii*) velja na ozemlju Slovenije za izumrlo, saj ni bila opažena že več kot 160 let (Dakskobler & Wraber, 2008).

Ker je vrsta nova za Slovenijo, ni uvrščena na Rdeči seznam RS. Praprotni venerini lasci (*Adiantum capillus-veneris*) ima nekaj nahajališč na območju Občine Kanal ob Soči in je ranljiva vrsta po Rdečem seznamu RS ter uvrščena na seznam zavarovanih vrst glede na Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah. Sicer je to vrsta vlažnih apnenih skal in zidov nižinskih, toplejših predelov ter ima v Sloveniji le nekaj nahajališč. Iz območja občine Kanal ob Soči sta znani dve rastišči, ki sta tudi naravni vrednoti zaradi te vrste: pri Avčah in pri Ročinju. Poleg teh so znana še nahajališča pod cesto Ročinj-Ajba, med Kanalom in Plavami, v grapi potoka Trebež (izliva se med Plavami in Desklami v Sočo) ter v dolini Idrije. Predlagamo, da se tudi grapa potoka Trebež opredeli kot naravna vrednota.

Nagubanolistna ščetinka (*Oplismenus undulatifolius*) je zelo redka vrsta slovenske flore in še ena rastlina iz Rdečega seznama RS (ima status redke vrste (R)), ki je bila nedavno najdena na območju Občine Kanal ob Soči in sicer na dveh nahajališčih v dolini Ajbe. Je značilna vrsta nitrofilnih združb gozdnih robov iz zveze Geo-Alliarion. Pogosto raste na vlažnih in senčnih mestih v svetlih kostanjevih in jelševih gozdovih, na nevtralnih do kislih tleh, v alpskem območju le v kolinskem pasu, največ do nadmorske višine 600 m .

Na območju vzhodno od Anhovega pod Jelenkom (zaledje obstoječih/opuščenih in razširitev predvidenega kamnoloma, na območju do Gorenjih Deskel in Rodeža) so bile med drugim najdene sledeče naravovarstveno pomembne rastlinske vrste (glede na Rdeči seznam RS, Odlok o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst v občini Nova Gorica ter Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah:

- avrikelj (*Primula auricula*),
- brstična lilija (*Lilium bulbiferum* ssp. *bulbiferum*),

- bodeča lobodika (*Ruscus aculeatus*),
- navadni mali zvonček (*Galanthus nivalis*),
- travnolistna perunika (*Iris graminea*),
- navadni pasji zob (*Erythronium dens-canis*),
- navadna ciklama (*Cyclamen purpurascens*),
- blagodišeči teloh (*Helleborus odorus*),
- stasita kukavica (*Orchis mascula*),
- rjava gnezdovnica (*Neottia nidus-avis*).

Med popisom tega območja je bilo ugotovljenih 283 rastlinskih vrst, od tega 27 vrst mahov in lišajev (Gorkič s sod., 1993). Na opuščeni pašnici v zaraščanju na planoti med Jelenkom in Rebrom je rastišče Pironove meteljke (*Medicago pironae*), ki je endemit južnega prigorja Karnijskih in Julijskih Alp, vrsta pa je znana iz Slovenije le iz območja Soške doline, na območju občine Kanal ob Soči pa ima še nekaj rastišč, npr. nad Sočo med Doblarjem in Podseli ter v grapi Doblarca (Čušin & Dakskobler, 2001) ter na Kanalskem Kolovratu (Kambreškem) pod Korado, nad železniško progo med Ložicami in Plavami, nad potokom Sopet (Dakskobler, 2005). Bodečo lobodiko (*Ruscus aculeatus*) smo registrirali v gozdnem pasu ob Soči ter v gozdovih Kambreškega ob reki Idriji. Ilirski meček (*Gladiolus illyricus*) je bil v novejšem času najden na več mestih na Kambreškem (Korada in širša okolica), kjer je bil najden tudi navadni zlati koren (*Asphodelus albus*) in velecvetni ralovec (*Serapias vomeracea*). Ilirski meček pa uspeva tudi na Sabotinu (Dakskobler, 2005).

Redko poseljeno območje Banjšic je kmetijsko pretežno ekstenzivno obdelana pokrajina. Plato planote in uravnave poraščajo suhi, ekstenzivno gospodarjeni travniki in pašniki. Prevladujejo pisano cvetoči travniki združbe navadne oklasnice (*Danthonia alpina*) in dlakavega gadnjaka (*Scorzonera villosa*), ki so rastišča ogroženih vrst, kot so kojniška perunika (*Iris sibirica* subsp. *erirrhiza*), navadni zlati koren (*Asphodelus albus*) in jagodasta hrušica (*Muscari botryoides*). Za Skalnico se navaja dve lokaliteti gozdnega repinca (*Arctium nemorosum*), ki ima status redke vrste (R) na Rdečem seznamu RS. Na skalnem predelu nad Sočo (desni breg med Doblarjem in potokom Ušnik) je najbolj severno nahajališče piramidaste zvončice (*Campanula pyramidalis*), v Soški dolini na območju Občine je tudi nekaj lokalitet Brumatijevega jajčarja (*Leontodon hispidus* ssp. *brumatii*) med vsemi redkimi podatki za Slovenijo, na skališčih ob Soči pri Plavah in pri HE Plave ter ob Idriji (Dakskobler, 2005). Vrsta je endemit prigorja Julijskih in Karnijskih Alp.

Z Odlokom o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst v občini Nova Gorica (Uradno glasilo št. 10/81), katere del je ob sprejetju bila tudi sedanja občina Kanal ob Soči, so zavarovane vse vrste mečkov (*Gladiolus* sp.), bodeča lobodika (*Ruscus aculeatus*), jesenček (*Dictamnus albus*) in venerini lasci (*Adiantum capillus veneris*).

Habitatni tip je rastlinska in živalska združba kot značilni živi del ekosistema, povezana z neživimi dejavniki (tla, podnebje, prisotnost in kakovost vode, svetlobe itd.) na prostorsko opredeljenem območju. Osnova za opredelitev in poimenovanje habitatnih tipov so Habitatni tipi Slovenije – tipologija (v nadaljevanju HTS 2004). Izbor habitatnih tipov Slovenije je narejen po palearktični klasifikaciji (Physis). Po nam dostopnih podatkih popis habitatnih tipov na območju celotne občine Kanal ob Soči ni bil izveden, izveden je bil le za manjše površine v okviru določenih okoljskih poročil. Podajamo seznam zabeleženih HT glede na podatke gozdnih in negozdnih združb iz literature ter HT, ki smo jih zabeležili med terenskimi ogledi.

V spodnji tabeli so navedeni HT, ki se potrjeno pojavljajo na območju Občine Kanal ob Soči, vendar seznam nikakor ni dokončen.

Tabela: Habitatni tipi na območju Občine Kanal ob Soči

Ime habitatnega tipa	Physis koda	EU koda
Vegetacija stoječih sladkih voda	22.4	
Reke in potoki	24.1	
Presihajoče reke, potoki in hudourniki 5	24.16	
Neporasli prodnati bregovi in prodišča 4	24.21	
Pionirske združbe prodišč gorskih rek in potokov 5	24.221	
Visoka steblikovja prodišč sredogorskih rek in potokov 5	24.222	
Nizka grmišča prodišč sredogorskih rek in potokov	24.223	
Neporasli rečni bregovi z nanosi mivke 3	24.31	
Porasli rečni bregovi z nanosi mivke	24.32	

Skale in skalni bloki v rečni strugi 3	24.6	
Grmišča pred zaraščanjem v gozd 3	31.8	
Leščevje 3	31.8C	
Grmičasti gozdovi listavcev in površine, zaraščajoče se z listnatimi drevesnimi vrstami 3	31.8D	
Evrosibirska suha in polsuha sekundarna travišča, pretežno na karbonatih 5	34.3	
Vzhodnosubmediteranska (submediteranska-ilirska) suha in polsuha travišča 5	34.75	
Srednjeevropski mezotrofni do evtrofni nižinski travniki 5	38.22	
Srednjeevropski kisloljubni bukovski gozdovi 4	41.11	
Ilirska bukovja 5	41.1C	
Ilirska nevtrofilna bukovja	41.1C2	
Kalcifilna ilirska bukovja v notranjosti 5	41.1C32	
Ilirska hrastova belogabrovja 4	41.2A	
Javorovja, jesenovja, brestovja in lipovja 5	41.4	
Jame 5	65	
Jame z netopirji 5	65.22	
Zmerno tople jame s troglobiontskimi nevretenčarji 5	65.41	
Intenzivno gojeni ter dosejevani ali v celoti sejani travniki 1	81	
Njive 1	82.11	
Ekstenzivno gojeni senožetni sadovnjaki 3	83.151	
Mejice in manjše skupine dreves in grmov 3	84.2	
Gozdni otoki 3	84.3	
Vrtovi 1	85.3	

Vasi, robni deli predmestij in posamezne stavbe 0	86.2	
Delujoča industrijska območja 0	86.3	
Opuščeni kamnolomi 1	86.413	
Železniški nasipi, postaje, premikališča in ostale odprte površine 0	86.43	
Neobdelane njive in druge dotlej obdelovane površine 2	87.1	
Ruderalne združbe 2	87.2	
Ceste in kolovozi	C	

1.6. ŽIVALSTVO

Živalstvo je prav tako kot rastlinstvo v občini izredno pestro. K tem seveda prispevajo specifične podnebne razmere in raznoliki življenjski prostori živali. Na območju občine Kanal ob Soči je velika pestrost habitatov. Večina območja je porasla z grmičevjem in gozdom.

Metulji

Iz vidika metuljev so pomembni travniki Banjšic ter Kambreškega. Čelikova (2009) navaja, da so za območje travnikov Banjšic zabeležili 73 vrst dnevnih metuljev (40 % vrst dnevnih metuljev Slovenije), med njimi 14 ogroženih vrst. Največje vrstno bogastvo, vrstna diverziteteta in celokupna populacijska gostota so bile ugotovljene na opuščeni travniščih, upoštevajoč še število ogroženih in ekskluzivnih vrst so bili najvišje ocenjeni ekstenzivni travniki. Najpomembnejše so številčne populacije travniškega postavneža (*Euphydryas aurinia*), populacije barjanskega okarčka (*Coenonympha oedippus*), ki v območju dosegajo severno mejo areala, v Sloveniji zavarovane vrste, kot sta petelinček (*Zerynthia polyxena*) in Scopolijev okar (*Lopinga achine*), ter še nekatere redke in ogrožene, npr. spreminjavi cekinček (*Lycaena alciphron*), škrlatni cekinček (*Lycaena hippothoe*), šetrajev sleparček (*Pseudophilotes vicrama*), homuličin krivček (*Scolitantides orion*), krvomočnična rjavka (*Aricia eumedon*), jetičnikov pisanček (*Melitaea aurelia*), temni pisanček (*M. britomartis*), močvirski pisanček (*M. diamina*), lučnikov pisanček (*M. trivia*) in rjasti gozdnik (*Hipparchia semele*). Tudi na Koradi (in verjetno vsaj ponekod drugod na Kambreškem) se pojavljajo naravovarstveno pomembne vrste kot so črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), petelinček (*Zerynthia polyxena*), beli C (*Polygonia c-album*), rdeči pisanček (*Melitaea didyma*), poleg teh pa še travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*), barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*) (ZRSVN, 2010). Iz Skalnice so znani podatki za črtastega medvedka, barjanskega okarčka, travniškega postavneža, močvirskega cekinčka (*Lycaena dispar*). Znano je celo pojavljanje barjanskega okarčka iz okolice Deskel (ZRSVN, 2010).

Kačji pastirji

V kalu pri Žabljah (južno od Kala nad Kanalom) so bile registrirane zelenomodra deva (*Aeshna cyanea*), modri ploščec (*Libellula depressa*), v kalu v zaselku Ilovca (južno od Kala nad Kanalom) prav tako modri ploščec (ZRSVN, 2010). V potoku Avšček je bil l. 2003 najden tudi veliki studenčar (*Cordulegaster heros*) (ZRSVN, 2010), kar je glede na nekatere potoke na območju občine bilo tudi pričakovano. Po podatkih Kotarca (1997) so na območju občine Kanal ali iz njene neposredne bližine in vrste lahko pričakujemo na njenem območju, pojavljajo še modri bleščavec (*Calopteryx virgo*), zelena pazverca (*Chalcolestes viridis*), travniški škratec (*Coenagrion puella*), blede peščenec (*Onychogomphus forcipatus*), progasti kamenjak (*Sympetrum striolatum*). Vse vrste kačjih pastirjev imajo, v kolikor ni navedeno drugače, na Rdečemseznamu vsaj oznako O1, torej vrste, ki niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti. Tako

majhno številu vrst gre pripisati slabi raziskanosti območja, vendar hkrati na območju občine številni vodotoki niso primerni za večino vrst zaradi več različnih razlogov, od naravnih do antropogenih.

Hrošči

V bazi ZRSVN (2010) so lokalitete za bukovega kozlička (*Morimus funereus*) iz Kambreškega (severni del Občine), Svete Gerdence in Sabotina ter iz okolice Kala nad Kanalom. Vrsta je sicer kvalifikacijska Natura 2000 vrsta. Drugih najdb naravovarstveno pomembnih vrst kozličkov (*Cerambycidae*) iz območja občine ni. Pričakovano je pojavljanje hrastovega kozlička (*Cerambyx cerdo*). Na Ligu je tudi bil najden rogač (*Lucanus cervus*), Divja jama pa je edina znana lokaliteta podvrste (*Anophtalmus gridellii gridellii*). Možno je tudi pojavljanja drobnovratnika (*Leptodirus hochenwartii hochenwartii*), saj je bil najden na Banjšicah v jami Roupa v bližini meje z občino, kar je skrajni znani severni oz. SZ podatek za to vrsto in podvrsto.

Dvoživke

Na območju kalov na širšem območju Banjšic so bile zabeležene nekatere vrste dvoživk. V kalu pri Žablah (južno od Kala nad Kanalom) so bile registrirane sledeče vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), navadni pupek (*Lissotriton vulgaris*), planinski pupek (*Mesotriton alpestris*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), navadni močerad (*Salamandra salamandra*). V kalu v zaselku Ilovca (južno od Kala nad Kanalom) pa poleg vrst hribski urh, planinski pupek in veliki pupek še navadna krastača (*Bufo bufo*) ter rjave žabe (*Rana (Rana) sp.*). V kalih južno od Kanalskega vrha so bile zabeležene sledeče vrste: hribski urh, navadni pupek, rjave žabe, sekulja (*Rana temporaria*), planinski pupek, veliki pupek, rosnica (*Rana dalmatina*). Navadna krastača je registrirana tudi iz Plav. Zelena rega (*Hyla arborea*) je bila najdena prav tako na območju občine. Med njimi tudi najbolj severni podatek za laško žabo (*Rana latastei*) v Sloveniji, v reki Idriji. Poleg naštetih 10 vrst dvoživk je pričakovano še pojavljanje vsaj katere vrste iz skupine zelenih žab.

Plazilci

Na območju kalov na širšem območju Banjšic (znotraj občine Kanal ob Soči) so bile zabeležene vrsti navadni gož (*Elaphe longissima*) in belouška (*Natrix natrix*). Navadni gož, belouška ter kobranka (*Natrix tessellata*) se pojavljajo tudi ob Soči. iz Jlenka nad Anhovim in severno od Doblarja sta podatka o pojavljanju modrasa (*Vipera ammodytes*), iz območja Skalnice je znano pojavljanje črnopikčaste kuščarice (*Algyroides nigropunctatus*), iz Doblarja je podatek o črnici (*Hierophis viridiflavus*), iz kvadranta VM00 pa podatki o pozidni kuščarici (*Podarcis muralis*), črnici, smokulji (*Coronella austriaca*) in zelencu (*Lacerta bilineata/viridis*). Na Koradi in Sabotinu so tudi

novejše potrjene najdbe laškega gada (*Vipera aspis*). Iz Sabotina isti avtor poroča tudi o najdi modrasa, črnice in navadnega goža, iz Korade pa o črnici, nevednem gožu in kobranci. Potrjeno pojavljanje 11 vrst plazilcev (od 23 v Sloveniji) in pričakovano dodatnih 5 vrst kaže na izredno raznolikost plazilcev v okviru Slovenije. Temu verjetno botrujejo tako (sub)mediteranski kot dinarsko/alpsko/celinski vplivi.

Ribe

Reka Soča je življenjski prostor endemične vrste ribe *Salmo marmoratus* (E) ter ogroženih vrst rib: npr. lipan (*Thymallus thymallus*) (V), kapelj (*Cottus gobio*) (V) (NV Atlas). V Soči so poleg soške in potočne postrvi (*Salmo trutta* m. *fario*) prisotne se križanci med soško in potočno, tujerodna šarenka (*Oncorhynchus mykiss*), štrkavec (*Squalius cavedanus* sin. *Leuciscus cephalus cabeda*), grba (*Barbus plebejus*) pa vsaj v Idriji (Bertok s sod., 2003). Zaradi naseljevanja navadnega lipana v porečje Soče je prišlo do križanja z domorodnim soškim lipanom (*Thymallus aeliani*), zato danes v naravi ni genetsko čistih populacij soškega lipana (Veenvliet & Kus Veenvliet, 2006).

Tabela: Seznam vrst rib v območju ter njihov varstveni status.

Vrsta	Latinsko ime	Uredba	Rdeči seznam	Pravilnik mera (cm)	Pravilnik varstvena doba
Soška postrv	<i>Salmo marmoratus</i>	H	E	40	01.10.-31.3.
Potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i>		E	25	01.10.-31.03.
Križanec soške in potočne postrvi	<i>Salmo marmoratus</i> x <i>trutta fario</i>				
Šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i>				01.12.-28.02.
Lipan	<i>Thymallus thymallus</i>		V	30	01.12.-15.05.
Klen	<i>Squalis cephalus</i>			30	01.05.-30.06.
Blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	Z H	E		

Pisanec	Phoxinus phoxinus				01.04.-30.06.
Grba	Barbus plebejus	H	E	30	01.05.-30.06.
Pohra	Barbus balcanicus	H			01.05.-30.06.
Kapelj	Cottus gobio	H	V		

Legenda:

Habitatna direktiva = Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.

Uredba = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11).

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

Rdeči seznam = Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam

(Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10).

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti
Ex?	domnevno izumrla vrsta
R	Redka vrsta

Po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah se od vrst navedenih v zgornji tabeli kot žival varuje soško postrv. Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej Uredbi, vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr.: mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje,

prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oz. povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto.

Ptice

Obsežna ekstenzivna travišča, toploljubni gozdovi in stari visokodebelni sadovnjaki Banjšic so bivališča številnih ogroženih vrst ptic. To so v evropskem merilu pomembne populacije podhujke (*Caprimulgus europaeus*), hribskega škrjanca (*Lullula arborea*), rjavega srakoperja (*Lanius collurio*) in sršenarja (*Pernis apivorus*); manjša populacija svetovno ogrožene vrste kosec (*Crex crex*) in nacionalno pomembne populacije pisane penice (*Sylvia nisoria*), prepelice (*Coturnix coturnix*), repaljščice (*Saxicola rubetra*), velikega strnada (*Miliaria calandra*), velikega skovika (*Otus scops*), vijeglavke (*Jynx torquilla*) in pogorelčka (*Phoenicurus phoenicurus*). Med naravovarstveno pomembnimi vrstami na širšem območju Korade so: hribski škrjanec (*Lullula arborea*), skalni strnad (*Emberiza cia*), drevesna cipa (*Anthus trivialis*), krokar (*Corvus corax*), črna žolna (*Dryocopus martinus*), sršenar (*Pernis apivorus*), občasno celo planinski orel (*Aquila chrysaetos*), beloglavi jastreb (*Gyps fulvus*) in kačar (*Circaetus gallicus*), med nočnimi pticami pa lesna sova (*Strix aluco*), mala uharica (*Asio otus*) in podhujka (*Caprimulgus europaeus*) (JOTA, 2010), poleg teh pa zagotovo še čopasti škrjanec (*Galerida cristata*).

Sesalci

Na območju Občine Kanal ob Soči se pojavljajo številne vrste malih sesalcev (iz redov ježi, rovke in krti ter glodavci). Z območja občine obstajajo podatki o pojavljanju 9 vrst netopirjev (Zagmajster, 2005).

Seznam ugotovljenih vrst (Zagmajster, 2005):

- mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*)
- navadni/ostrouhi netopir (*Myotis myotis/blythii*)
- obvodni/dolgonogi netopir (*Myotis daubentonii/capaccinii*)
- navadni netopir (*Myotis sp.*)
- navadni/uhati netopir (*Myotis/Plecotus sp.*)
- belorobi/Nathusijev netopir (*Pipistrellus kuhlii/nathusii*)
- mali netopir (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Savijev netopir (*Hypsugo savii*)
- navadni/veliki mračnik (*Nyctalus noctula/lasiopterus*)

- pozni netopir (*Eptesicus serotinus*).

Poleg grmišč in gozdne krajine so prisotni tudi suhi travniki, pašniki in opuščene površine, ki se zaraščajo z grmovjem in prehajajo v gozd. Habitati so povezani v mozaik sukcesijskih stadijev. Pestrost habitatov omogoča tudi obstoj pestre favne, predvsem vrst iz skupin ptic, plazilcev in metuljev.

1.7. GOZD

Varovalni gozdovi v občini Kanal ob Soči so določeni in zaščiteni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS. št. 88/05, 56/07, 29/09), v kateri so opredeljeni tudi njihovi varstveni režimi. Posegi v varovalne gozdove, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo. V dovoljenju iz prejšnjega odstavka se določijo pogoji za izvedbo posega na podlagi presoje vpliva posega na varovalni gozd, ki jo opravi Zavod. Območja varovalnih gozdov v občini Kanal ob Soči so prikazana v kartografski prilogi 5.

Gozdovi občine Kanal ob Soči spadajo pod območno enoto Tolmin Zavoda za gozdove Slovenije (krajevna enota Gorica). Za občino Kanal ob Soči je značilna velika gozdnatost, saj pokriva gozd po podatkih Zavoda za Gozdove Slovenije (ZGS) 10.997 ha površine, kar predstavlja 75% celotne površine občine, s čemer se občina Kanal ob Soči uvršča med nadpovprečno gozdnate občine v Sloveniji. Glede na veljavno plansko rabo gozdna zemljišča pokrivajo 10.388 ha oz. 71% območja občine. Prisotno je zaraščanje travnikov in pašnikov, zato je velik delež mladih gozdov, ki se nahajajo na strmih pobočjih ali zakraselih predelih.

Prevladujejo gozdovi v zasebni lasti (78,8%), ostalo so državni (20,4%) in občinski gozdovi (0,8%). Najbolj gozdnata pokrajinska enota v občini je Kambreško z dolino Idrije, kar je v največji meri posledica prenehanja košnje travnikov in paše živine. Močno gozdnata so tudi pobočja Soške doline. Gozdov z naravno sestavo drevesnih vrst je malo, saj je zaradi večstoletnih močnih človekovih vplivov današnja podoba vegetacija predrugačena. Prevladuje submediteranski listnat gozd. Na pretežno flišni matični podlagi prevladujejo hrastovi, robinijeji in gabrovi gozdovi, ki se jim v stranskih grapah ali na zmerno strmih pobočjih pridružijo pionirski gozdovi plemenitih listavcev, mestoma tudi bukovi gozdovi. V zahodnem delu Banjšic prevladujejo travniki in pašniki, gozd belega gabra uspeva na najbolj strmih

pobočjih. Na nadmorskih višinah nad 700 m, popolnoma prevladuje bukov gozd, le v hladnejših kraških globelih uspevata smreka in jelka, ki se zaraščata tudi zaradi načrtnega zasajanja.

Na območju občine Kanal ob Soči so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS. št. 88/05, 56/07, 29/09) določeni varovalni gozdovi. Območja varovalnih gozdov so prikazana na spodnji sliki, podrobneje pa tudi v kartografski prilogi. Površina varovalnih gozdov v občini Kanal ob Soči, ki so razglašeni z omenjeno uredbo znaša cca 297 ha.

Ocena lesne zaloge leta 2009 je znašala 188 m³/ha, od tega 18 m³/ha predstavljajo iglavci, 170 m³/ha pa listavci. Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah kaže na precejšno pestrost gozdov. V meritvah in ocenah lesne zaloge je bilo evidentiranih XX (število) drevesnih vrst, XX (število) jih v deležu doseže več kot 1%, skupaj sestavljajo več kot 90% celotne lesne zaloge. Med drevesnimi vrstami ima še vedno največji delež vrsta (črni bor) (25,1 %), med listavci pa vrsta (bukev) (16,5 %). Prevladujoče drevesne vrste v listnatih gozdovih so še graden, cer, črni gaber, črna jelša in puhasti hrast. Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v zadnjem desetletju nakazuje nadaljnje povečevanje deleža iglavcev, vendar je to predvsem posledica sodobnejših meritev na SVP. Dejansko pa se delež iglavcev v lesni zalogi najverjetneje zmanjšuje, saj so iglavci pod večjim pritiskom sečnje, njihovo pomlajevanje pa je sorazmerno majhno. V prihodnje lahko pričakujemo občutnejše zmanjšanje njihovega deleža v lesni zalogi.

Na območju OBČINE Kanal je velika požarna ogroženost gozdov. Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije, je kar 11353 ha gozda v občini Kanal požarno ogrožena, kar predstavlja približno 93 % vseh gozdov v občini (Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih območij 2011-2020). Od požarno ogroženih gozdov je za 222 ha (1,9 %) predvidena zelo velika ogroženost, za 4045 ha (35,6 %) velika in 7086 (62,4 %) srednja požarna ogroženost gozdov.
[http://www.zgs.si/gozdovi slovenije/o_gozdovih slovenije/pozarno ogrozeni_gozdovi/index.html](http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/pozarno_ogrozeni_gozdovi/index.html) (2018)

ŠIFRA	OBČINA	1. zelo velika	2. velika	3. srednja	4. majhna	Skupaj
44	Kanal	222	4.045	7.086		11.353

1.8. UGOTOVITVE

- V Občini Kanal ob Soči je 163,4 ha površin pokrito z območji Nature 2000, to predstavlja 1,1 % površine občine. Za slovenske razmere (37 % RS je pokrite z Naturo 2000) je Občina Kanal ob Soči podpovprečno pokrita z območji Nature 2000.
- Skupno znašajo v Občini Kanal ob Soči območja naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij ter Natura 2000 območij 2974,5 ha, kar predstavlja 20,3 % površine Občine Kanal ob Soči. Samo z NV ter Natura 2000 območji pa je pokritih 1217,8 ha oz 8,3 % površine občine. Območja se v veliki meri prekrivajo.
- V Občini Kanal ob Soči izstopa območje soteske Doblarca pomembno za naravo.
- Živalstvo je prav tako kot rastlinstvo v občini izredno pestro. K tem seveda prispevajo specifične podnebne razmere in raznoliki življenjski prostori živali. Med zanimivejša območja iz zoološkega vidika so prav zagotovo: reka Soča.
- Za Občino Kanal ob Soči značilen predvsem intenzivni pritisk urbanizacije in hkrati nadpovprečna pokritost z varstvenimi režimi za naravo.
- Ribištvo ne predstavlja nevarnosti za obstoječe vrste.
- Za gozdna območja je značilno razmeroma dobro stanje ohranjenosti. Po slabši ohranjenosti izstopajo predvsem borovi gozdovi ter gozdovi robinje.
- Na območju Občine Kanal ob Soči je velika požarna ogroženost gozdov, saj skoraj 2 % spada pod 1. stopnjo požarne ogroženosti